

DIVADLO KRAKONOŠ 100KRÁT JINAK

Výstava k výročí 100 let budovy divadla Krakonoš

Myšlenka na stavbu vlastní divadelní budovy provázela vysocký ochotnický spolek již od sklonku 19. století. Jasnějších obrysů nabrala roku 1904, kdy na návrh Bohuše Josífků došlo k založení sbírky „Fond ve prospěch postavení vlastního divadla“. Prostředky ve fondu pomalu, ale jistě rostly, až konečně roku 1925 byly na pozemku darovaném obcí stanoveny základní rozměry divadla. 3. dubna 1925 správní a stavební výbor otevíral ofertky třech stavitelů a po dlouhém smlouvání se rozhodlo, že stavba bude zadána členu spolku, staviteli Josefu Jandovi, za 368 000,- Kč, což valná hromada členstva jednohlasně schválila.

Slavnostní položení základního kamene se uskutečnilo 31. května 1925 a po necelých pěti měsících, dne 25. října 1925, byla zbrusu nová divadelní budova slavnostně otevřena. První premiérou se stalo loutkové představení *Oldřich a Božena* v novém loutkovém sále; na velkém sále se ještě téhož dne odehrála za improvizovaných podmínek historická hra *Paní mincmistrová*.

Navzdory veřejné sbírce se spolek stavbou značně zadlužil a vyrovnání dluhu za pomoci příspěvků zakládajících členů i Ministerstva školství a osvěty si vyžádalo dalších 19 let.

Roku 1951 přišel divadelní spolek o svou volnost i majetek a správa budovy připadla Osvětové besedě. Přesto se členové spolku o budovu nadále starali. V padesátých letech bylo ve velkém sále zbudováno orchestřiště a budova byla vybavena ústředním topením. V roce 1962 se sem přesunulo i kino.

Zlom přišel na přelomu 60. a 70. let, kdy budova přestávala prostorově vyhovovat zvyšujícímu se zájmu o kulturní akce. Tehdy vznikl první projekt na přestavbu divadla. Nejvýznamnější podnět pro úvahy o rozšíření divadelní budovy však představovalo přesunutí Národní přehlídky venkovských a zemědělských divadelních souborů do Vysokého roku 1971. Následoval další projekt, ale veškeré úsilí ztroskotalo na otázce financí.

Další pokusy o celkovou přestavbu či přístavbu se objevily v druhé polovině 80. let. Ty už usilovaly o přeměnu divadla na plnohodnotný kulturní dům, avšak stejně jako předchozí snahy narazily na nedostatek finančních prostředků a vzaly nadobro za své se změnou politického režimu.

V roce 1991 se budova dostala opět do vlastnictví Divadelního spolku Krakonoš (DSK). V průběhu let byly prováděny dílčí rekonstrukce: kompletní oprava fasády, výměna oken a vchodových dveří, nové oplechování části střechy, výměna starého parního kotle za plynové topení, napojení na kanalizaci, klimatizace sálu atd. Ty byly financovány jak z výnosů spolkové činnosti, tak i veřejných sbírek, darů soukromníků a státních i krajských dotací. Fotografie z těchto prací si můžete prohlédnout na schodišti z přízemí k malému sálu.

Většina dokumentů, z nichž výstava ke 100 letům divadelní budovy čerpá, byla do vlastnictví DSK předána po roce 1989 z MěNV, a to mnohdy v nekompletním stavu. Při tvorbě výstavy jsme se snažili co nejvěrněji rekonstruovat příběh stavby i možných pozdějších podob budovy, ať už s použitím písemných zdrojů, nebo na základě vyprávění pamětníků. Vzhledem k mezerovitosti dostupných pramenů jsme si však vědomi, že v této historii zůstává řada neobjasněných momentů a že některé naše závěry mohou být nepřesné. Proto pokud máte jakékoliv vzpomínky či připomínky, které by mohly slepá místa osvětlit nebo věci uvést na pravou míru, sdělte nám je prosím na ondrej.vaverka@ds-krakonos.cz.